

3. okt. 2016

EM 2016/52

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, at fastsætte en fast generel minimums-sikkerhedsafstand på 50 kilometer til byer, bygder og vandressourceoplande, i forbindelse med minedrift, hvor der brydes mineraler med et indhold af radioaktive stoffer, der overstiger 60 ppm. De med forslaget forbundne nødvendige lovgivningstiltag skal senest fremsættes på EM2017.

(Medlem af Inatsisartunut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Siumuts arbejde i Inatsisartut om at skabe lovgivningsmæssige og politiske rammer sker for at fremme Grønlands samt dets befolknings levevilkår og vi forventer at andre partier også tænker det samme.

Indledningsvis ønsker at fremkomme med eksempler for at understrege hvad vi her taler om:

Eksempel: Vi har en politik om at man i lufttrafikken har bedst mulige sikkerhedskrav. Når vinden er 57 knob og vindretningen er på 190 grader, kan så Dash-8 lande sikkert? Da vi ikke er eksperter på alle områder, så forventer vi at sagkundskabens vurderinger er inden for reglerne.

Lad os tage et eksempel der er fra en konsultation, hvor vi har rammelov som sagkundskaben laver regler omkring, f.eks. hvordan knæoperation skal foretages.

I virksomheder, lufttrafik samt sundhedsvæsen kan der desværre ske ulykker, desuagtet har samfundet tillid til sagkundskaben.

Råstofudvinding kører i bund og grund på samme måde, sagkundskaben udstikker regler efter de rammer som Inatsisartut har udstukket, eksempelvis gennem guidelines og bekendtgørelser.

Siumut finder det vigtigt at beslutninger træffes ud fra oplyst grundlag. Inden for lovens rammer.

Selvfølgelig skal man være lydhør over for dem med erfaringer i forbindelse med udarbejdelse af love, idet vi folkevalgte der arbejdet her i parlamentet ikke er alvidende.

Hvad er det jeg vil sige? Når man udstikker love for samfundet, så er disse ikke fyldestgørende, regler, bekendtgørelser, cirkulærer samt tekniske krav, muligheder, begrænsninger o.l. bliver udarbejdet, hvis vi skal se på eksemplet på Dash-8, kan det lande i vind på 47 knob? Dette står ikke direkte i Inatsisartulov, men inden for rammerne udstikker implicerede samt uddannede indenfor dette felt regler, og det samme gælder også for læger som har regler at arbejde ud fra.

Derfor vil Siumut understrege, at de bestemmelser der er på råstofloven, muligheder, regler m.m. der skal sikres inden råstofudvinding finder sted bl.a. sikres i §§ 16, 19, 43 og 86 i råstofloven, hvor sagkundskaben sammen med Naalakkersuisuts rådgivere foretager vurderinger inden tilladelse gives, hvor offentlige høringer også finder sted.

Eksempelvis tænker jeg her på vores naboland Canada, som har over 70 års erfaring i at udvinde uran.

Citat:

*“Et uafhængigt ordan CNSC står for kontrollen. Vi går ikke på kompromis med sikkerheden og vi vil aldrig godkende udvinding af uran når det ikke kan ske sikkert. Informationer man har samlet i Canada gennem årtier viser, at uranminer er så sikre, at disse er mere sikre end almindelige miner.”*¹ Citat slut.

Så vidt jeg kan se stiller forslagsstilleren et forslag der ikke er videnskabeligt begrundet, men som man kan forstå, hvis man er imod, men dette er ikke tilstrækkeligt når man skal bruge det som udgangspunkt for samfundet.

Afslutningsvis vil vi fra Siumut understrege, at vi følger tæt på de økonomiske udfordringer vort land har på både den korte og lange bane.

De økonomiske udfordringer skyldes flere forhold.

Blandt andet kan vi konstatere, at der vil være færre folk i den arbejdsduelige alder.

Det vil sige, at skatteyderne vil blive færre.

Vi ved også at vi heldigvis bliver ældre.

Dette skyldes blandt andet moderne hjælpemidler samt livsstil.

Heldigvis bliver bedsteforældrene ældre.

Desuagtet ved vi at aldersgrupperne også vil variere.

Det vil sige, at der vil blive færre skatteydere, selv om vi får flere sygdomme jo ældre vi bliver, når vores krop ældes så har den også brug for hjælp.

Derfor er det en forpligtelse for os, at vore medborgere efter mange års arbejdsliv får en tryk alderdom. Disse overlader roret til den næste generation.

Vi tager dette store ansvar med oprejst pande.

Vi siger at vi vil arbejde hårdt for at udvikle vores land, tak for i gav os et godt land.

Vi ved at der venter os økonomiske udfordringer som om ikke så mange år vil resultere i, at vi kommer til at mangle flere hundrede millioner kr., såfremt vi ikke skaber mærkbar vækst.

Siumut ser altid realistisk på tingene. Siumut er ikke imod fremgang, for som alle andre lande og folk har vi brug for og ønsker nye arbejdspladser, jobs, ikke frygte at vi ikke har midler nok til at imødekomme vores forpligtelser, uddannelse, praktikpladser, bedre sundhedsvæsen, tidssvarende hjem, samt fremgangens positive følger og muligheder. Siumut har en realistisk tilgang til samfundets udvikling og sætter viden til grund herfor, hvor man også vægter faldgrupper og muligheder. Men vi ofrer ikke alt i vores arbejde, idet vi som andre elsker vores land.

¹ <http://www.nuclearsafety.gc.ca/eng/resources/news-room/letters/2015/2015-28-14-la-presse-letter.cfm>

Vi er fuldt ud klar over at vi skal værne om dyr, flora og mennesker.

Det er nogle af grundene til vi i Siumut har bakket op om råstofloven.

Siumut er åbne for forsvarlig drift, vi har ikke en politik der går ud på, at bremse udvikling.

Man skal kunne forvente, at Siumut åbent realiserer de emner vi til valg på.

Man skal kunne forvente, at Siumut arbejder virkelig hårdt på at forbedre lønmodtagernes levevilkår.

Derfor indstiller Siumut forslaget til forkastelse.

tak

Jens-Erik Kirkegaard

Siumut.